

1. verdenskrig – Felthospitaler

Et felthospital under 1. verdenskrig var det sted, hvor sårede soldater kom hen, efter først at have været blevet båret til regimentets førstehjælpspost, for derfra at blive båret til forbindingspladser bag frontlinjen, for dernæst at komme til ambulancestationen. Kom de endelig til det stationære felthospital.

På felthospitalet hjalp mange sygeplejersker og læger mange sårede soldater under første verdenskrig.

Sygeplejerskerne og lægerne kæmpede imod dødelige infektioner i patienternes åbne sår og mod koldbrand. Koldbrand vil sige, at der kommer så lidt blod ned til fødderne eller ud i armene, at vævet dør og bliver sort. I værste tilfælde kan man få ben, fødder, arme eller hænder amputeret. Under 1. verdenskrig havde man ikke antibiotika til at behandle sår, så selv små sår kunne føre til koldbrand. Man kunne dog give indsprøjtninger mod stivkrampe og man kunne anvende en antiseptisk væske mod inficeret koldbrand, forårsaget af gas.

Redskaber til at behandle skader med omfattede ikke antibiotika, hvilket betød at selv de mindste sår kunne føre til at et lem måtte amputeres.

1. verdenskrig var en skyttegravskrig, hvor man mødte mange af skyttegravskrigens udfordringer bl.a. ”skyttegravsfødder”. Skyttegravsfødder blev behandlet af plejepersonalet med vand, renses med klor, ved at desinficere klæderne og ved at sørge for regelmæssige bad.

Under 1. verdenskrig var der et stort antal soldater, der fik konstateret granatchok. Granatchok er en psykisk reaktion, som soldater kan få ved voldsomme krigshandlinger, op mod 40 % af de tilskadekomne soldater fik reaktionen. Det blev dengang antaget, at det var en tilstand, hvor man fysisk blev påvirket af granatnedslag, lige som man bliver ved hjerne rystelser.

Udover alle disse skader, var der også mange soldater, der fik ansigtet vansiret. Fordi i en skyttegravskrig var soldaternes krop ofte beskyttet af massive jordvolde. I stedet stod deres hoveder for skud, da de var ovenfor volden.

Dette fik en ung newzealandsk kirurg ved navn Harold Gillies til at udvikle nye operations metoder for at genskabe de ødelagte ansigter. Man lærte, at man kunne skære to lange snit hen over patientens bryst, som man formede til et rør, hvor man formede enden af røret til en hudlap, som dækkede skaden i ansigtet, hvor man derefter syede den fast. Frisk blod strømmede til ansigtslappen gennem hudrøret og holdte huden levende.

De tog også og skar noget af de til skadekomnes hud af, fra andre steder på kroppen, og satte det på, der hvor deres hud var sprunget i stykker. Der var omkring 5000 soldater under 1. verdenskrig, der fik et nyt ansigt.

Første verdenskrig fik en stor betydning for plastikkirurgien, da man efter krigen begyndte at operere for medfødte skønhedsfejl så som hareskår. Men man begyndte også at operere overklassen for ikke medfødte skønhedsfejl, såsom at løfte deres ansigtshud eller operere deres næser. Til sidst blev Gillies så dygtig, at han i 1951 udførte den første kønsskifte operation.

Lavet af Ida Iversen☺